

Брати Лев'яче Серце

Астрід Анна Емілія Ліндгрєн

□ Про твір

Хлопчик хворий і мусить померти, його брат втішає молодшого братика розповідями про прекрасну країну Нангялу, де він опиниться після смерті. Та сталося так, що в Нангялі опинилися обидва брати.

Вони й справді зустрічаються в Нангялі, де на них чекають карколомні пригоди, лицарські подвиги та зустріч із потворою-драконом. Повість Астрід Ліндгрєн можна читати і як захопливу пригодницьку історію, і як християнську притчу.

«Брати Лев'яче Серце» — це маніфест сміливості, любові та надії. Астрід Ліндгрєн написала цю книгу як ліки проти страху смерті, що робить її надзвичайно актуальною та водночас чутливою темою для українських дітей сьогодні.

Протягом двох років після видання книга була перекладена на датську, фінську, нідерландську, норвезьку та німецькі мови, англійською була видана у Великій Британії і США[20]. В цілому книга витримала переклад на 46 мов[37]. 1974 року перекладач Ю Тенфьорд Отримала [премію Міністерства культури Норвегії «За дитячу та юнацьку літературу»](#) у відповідній номінації за переклад повісті на [букмол](#).

Українською книжку переклала [Ольга Сенюк](#)[38] у 1985 році.

□ Запитання для обговорення з дітьми

1. Знайомство з героями та Нангялою

- **Два брати:** Чим Юнатан відрізняється від Хрущика на початку книги? Чому Хрущик так захоплюється братом?
- **Перше враження:** Як ви уявили собі Нангялу, коли вперше про неї почули? Чи хотіли б ви мати таку «країну казок», куди можна потрапити після важких часів?
- **Символіка імен:** Чому Юнатан отримав прізвище «Лев'яче Серце»? Що це означає для вас — бути «лев'ячим серцем»?

2. Світло проти Темряви (Боротьба за свободу)

- **Тенгіль та Катла:** Як авторка описує зло? Чому люди в Терновій долині продовжують боротися, навіть коли здається, що надії немає?
- **Зрада:** У книзі є персонаж-зрадник. Як ви гадаєте, що змушує людей переходити на бік ворога? Чи можна їх виправдати?
- **Маленькі вчинки:** Чи обов'язково бути воїном, щоб допомагати іншим? Згадайте дідуся Матіаса — у чому була його сила?

3. Сміливість та вибір

- **Головна цитата:** Юнатан каже: «Є речі, які треба робити, навіть якщо вони небезпечні. Бо інакше ти не людина, а просто маленька купка лайна». Як ви розумієте ці слова в контексті нашого сьогодення?
- **Перемога над страхом:** Хрущик дуже боїться, але все одно йде за братом. Хто, на вашу думку, сміливіший: той, хто зовсім не боїться, чи той, хто боїться, але діє?

4. Філософське завершення та Надія

- **Нангіліма:** Фінал книги відкритий і дуже емоційний. Про що, на вашу думку, ця історія — про кінець чи про нескінченність любові?
- **Світло в темряві:** Що допомагало братам триматися разом у найнапруженіші моменти? Чи може любов бути сильнішою за вогонь Катли?

□ Педагогічні та психологічні поради для модератора:

Дотримуйтесь «дистанції безпеки»: Якщо дитина починає проводити надто прямі паралелі з власною травмою (вибухи, втрата дому), м'яко повертайте обговорення до тексту: «Так, це схоже на те, що відчував Хрущик, коли...». Це дозволяє опрацювати емоції через метафору, не ретравматизуючи дитину.

Легітимізація страху: Підкресліть, що Хрущик — головний герой, і він боїться майже постійно. Це важливо для дітей війни: знати, що боятися — це нормально, і це не позбавляє тебе гідності.

Обережно зі смертю: Ліндгрєн використовує метафору переходу в інший світ. Не наполягайте на релігійних чи біологічних трактуваннях, дозвольте дітям залишитися в межах казкового всесвіту книги. Нангіяла — це простір, де «все можливо», де панує справедливість.

Фокус на ресурсі: Запитайте дітей, що є їхньою «Вишневою долиною»? Яке місце або спогад дає їм відчуття затишку та безпеки зараз?

